

החברה לניהול קרן השתלמות לביוכימאים ומיקרוביולוגים בע"מ
"ק.ס.מ קרן השתלמות לביוכימאים ומיקרוביולוגים"

החברה לניהול קרן השתלמות לביוכימאים
ומיקרוביולוגים בע"מ

ק.ס.מ קרן השתלמות לביוכימאים
ומיקרוביולוגים

דוח שנתי של קופת הגמל לשנת 2016

החברה לניהול קרן השתלמות לביוכימאים ומיקרוביולוגים בע"מ
"ק.ס.מ קרן השתלמות לביוכימאים ומיקרוביולוגים"

תוכן

3 ..... סקירת הנהלה

14 ..... דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי

19 ..... דוחות כספיים

החברה לניהול קרן השתלמות לביוכימאים ומיקרוביולוגים בע"מ
"ק.ס.מ קרן השתלמות לביוכימאים ומיקרוביולוגים"

סקירת ההנהלה על מצבה
של קרן ההשתלמות ותוצאות פעולותיה
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016

החברה לניהול קרן השתלמות לביוכימאים ומיקרוביולוגים בע"מ

"ק.ס.מ קרן השתלמות לביוכימאים ומיקרוביולוגים"

סקירת הנהלה ליום 31 בדצמבר, 2016

תוכן העניינים

ע מ ד י ם

5	1. מאפיינים כלליים של קופת הגמל
6	2. ניתוח זכויות עמיתי קופת הגמל
7	3. מידע אודות דמי הניהול
8	4. ניתוח מדיניות ההשקעות
9-14	5. ניהול סיכונים
15	6. נושאים שר"ח הפנה אליהם את תשומת הלב

החברה לניהול קרן השתלמות לביוכימאים ומיקרוביולוגים בע"מ

"ק.ס.מ קרן השתלמות לביוכימאים ומיקרוביולוגים"

1. מאפיינים כלליים של קרן השתלמות

תיאור כללי

שם הקרן: ק.ס.מ קרן השתלמות לביוכימאים ומיקרוביולוגים.
הקרן הינה קרן השתלמות לביוכימאים ומיקרוביולוגים, מיסודה של הסתדרות הביוכימאים והמיקרוביולוגים בישראל.
חברה מנהלת: הקרן מנוהלת על ידי החברה לניהול קרן השתלמות לביוכימאים ומיקרוביולוגים בע"מ.
סוג הקרן: הקרן הינה השתלמות מקצועית בארץ ובח"ל וכן כמסלול חיסכון בתום שש שנות חיסכון בקרן.
סוג העמיתים: הקרן אושרה כקרן השתלמות לשכירים.

מידע על בעלי המניות:

<u>בעל המניות</u>	<u>מספר מניות וסוג</u>	<u>אחוז בזכויות הצבעה</u>
מדינת ישראל	1 מניית הנהלה א' 1 מניית הכרעה	50%
הסתדרות הביוכימאים והמיקרוביולוגים חברי הסתדרות	1 מניית הנהלה ב' 5 מניות רגילות	50% -

לא חלו שינויים מהותיים במבנה האחזקות של החברה המנהלת בשנת הדיווח.

מועד הקמת הקרן

הקרן הוקמה ע"י הסתדרות הביוכימאים והמיקרוביולוגים בשנת 1972.

קוד קרן השתלמות הינו: 520029620-00000000000293-0293-000.

שיעורי הפרשות ומטרתן

שיעורי ההפקדה לקרן הינם כמפורט בפקודת מס הכנסה ובתקנות שנקבעו מכוחה, והינם כיום עד 7.5% מהמשכורת החודשית כהפקדת המעסיק ולפחות 2.5% מכך כהפקדת העמית.

שינוי במסמכי יסוד

ביום 7.2.2016 אושרה ע"י רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון, בקשה של החברה לעדכון מסלולי ההשקעה ומדיניות ההשקעה של כל אחד מהמסלולים בקרן נכון למועד עריכת הדוחות הכספיים טרם הופקדו כספים במסלולים החדשים, למידע נוסף ראה חלק ב סעיף א(3) לדוח עסקי תאגיד של החברה המנהלת.

למעט האמור לעיל, לא היה שינוי במסמכי היסוד של הקרן בשנת הדוח.

החברה לניהול קרן השתלמות לביוכימאים ומיקרוביולוגים בע"מ

"ק.ס.מ קרן השתלמות לביוכימאים ומיקרוביולוגים"

2. ניתוח זכויות עמיתי קרן ההשתלמות

א. יחס נזילות

שיעור הסכומים שהעמיתים רשאים למשוך מתוך כלל נכסי הקרן נכון ליום 31 בדצמבר 2016 הינו 91.13%.

ב. משך חיים ממוצע של החיסכון

משך החיים הממוצע של חסכוניות העמיתים בקרן שטרם הבשילו (טרם חלפו 6 שנות ותק) הינו 0.22 שנים.

ג. שינוי במספר העמיתים

מספר חשבונות עמיתים

לסוף השנה	נסגרו השנה	נפתחו השנה	לתחילת השנה	סוג העמיתים
4,156	188	40	4,304	שכירים
4,156	188	40	4,304	סה"כ

ד. שינוי זכויות עמיתים

ליום 31 בדצמבר

2015		2016	
סך נכסים, נטו באלפי ש"ח	מספר חשבונות	סך נכסים, נטו באלפי ש"ח	מספר חשבונות
243,447	2,224	221,390	1,967
215,059	2,080	207,532	2,189
458,506	4,304	428,922	4,156
1,332	830	1,221	948

חשבונות פעילים

חשבונות לא פעילים (*)

סה"כ¹

(*) מתוכם חשבונות לא פעילים ביתרה של עד 8,000 ש"ח

¹ מספר החשבונות בשורה זו יתאים לנתוני תחילת שנה וסוף שנה בשורת "סה"כ" בטבלת "שינוי במספר העמיתים".

החברה לניהול קרן השתלמות לביוכימאים ומיקרוביולוגים בע"מ

"ק.ס.מ קרן השתלמות לביוכימאים ומיקרוביולוגים"

3. מידע אודות דמי ניהול

א. שיעור דמי הניהול

הקרן רשאית לגבות דמי ניהול בשיעור מקסימאלי שלא יעלה על 2% בהתאם לתקנונה. שיעור דמי הניהול שנגבה מהעמיתים בקרן שווה לכולם ונקבע על פי ההוצאות בפועל שיש לחברה. השיעור השנתי האפקטיבי של דמי הניהול שנגבו מחשבונות העמיתים ביחס ליתרה החודשית הממוצעת של הנכסים נטו היה 0.38%.

4. ניתוח מדיניות השקעה

א. מדיניות ההשקעה של הקרן

להלן מדיניות ההשקעה הצפויה של הקרן לשנת 2016(*):

מדד ייחוס	גבולות שיעור החשיפה הצפויה	טווח סטייה	שיעור חשיפה רצוי לשנת 2016	אפיק השקעה
מניות בארץ - ת"א 100 - 40% מניות בחו"ל - MSCI - 60%	26%-38%	6%	32%	מניות (תעודות סל, אופציות, קרנות נאמנות)
ממשלתי צמוד 2-5 - 50% ממשלתי שקלי 2-5 - 50%	23%-33%	5%	28%	אג"ח ממשלתי
תל בונד 60 - 80% Barclays Multiverse Total 20%- Index Unhedged Return	27%-39%	6%	33%	אג"ח קונצרני (קרנות נאמנות, תעודות סל)
	2%-6%	2%	4%	אחר (קרנות השקעה פרטיות, קרנות נדלן, מכשירים מובנים)*
ריבית בנק ישראל			3%	עו"ש פר"י פק"מ**
			100%	סה"כ
	10% - 22%	6%	16%	חשיפה למט"ח

ניתוח לשינויים מהותיים בסעיפי ההשקעות

החברה לניהול קרן השתלמות לביוכימאים ומיקרוביולוגים בע"מ

"ק.ס.מ קרן השתלמות לביוכימאים ומיקרוביולוגים"

31/12/2015		31/12/2016		
אלפי ש"ח		אלפי ש"ח		
3.00%	13,766	4.46%	19,101	מזומנים ושווי מזומנים
54.09%	247,991	54.63%	234,331	נכסי חוב סחירים
2.76%	12,648	1.87%	8,004	נכסי חוב שאינם סחירים
12.80%	58,674	12.54%	53,804	מניות
27.40%	125,653	26.39%	113,193	השקעות אחרות
(0.05%)	(226)	0.11%	489	אחרים
100.00%	458,506	100.00%	428,922	סך הכל נכסים

5. ניהול סיכונים

א. מדיניות ניהול הסיכונים של הקרן

לפירוט אודות מדיניות ניהול הסיכונים של הקרן, ראה פרק ו' בדוח הדירקטוריון של החברה המנהלת.

ב. סיכוני נזילות

(1) ניתוח נזילות הקרן:

ליום 31 בדצמבר 2016

נכסים, נטו (באלפי ש"ח)	נזילות (בשנים)
410,625	נכסים נזילים וסחירים
2,066	מח"מ של עד שנה
5,938	מח"מ מעל שנה
10,293	אחרים
428,922	סה"כ

(2) היחס שבין סך הנכסים הנזילים והסחירים לבין היקף זכויות העמיתים הניתנים למשיכה

סך זכויות העמיתים הניתנות למשיכה נכון למועד הדוח הינו, בעוד הנכסים הנזילים והסחירים מהווים כ- מנכסי הקרן.

בשל האמור לעיל, לא צופה הנהלת הקרן קשיי נזילות בשל משיכת כספי עמיתים.

החברה לניהול קרן השתלמות לביוכימאים ומיקרוביולוגים בע"מ

"ק.ס.מ קרן השתלמות לביוכימאים ומיקרוביולוגים"

ג. סיכוני שוק

(1) סיכוני מדד ומטבע

ליום 31 בדצמבר 2016

ללא הצמדה	בהצמדה המחירים לצרכן * למדד	במטבע חוץ או בהצמדה אליו	סה"כ
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
189,389	123,756	115,777	428,922
(7,658)	-	(31,021)	(38,679)
181,731	123,756	84,756	390,243

סך נכסי המסלול, נטו

חשיפה לנכסי הבסיס באמצעות מכשירים נגזרים במונחי דלתא ⁽¹⁾

סך הכל

(2) סיכון ריבית

ניתוח רגישות לשינוי בשיעור הריבית	
-1%	+1%
אחוזים	
2.12	(2.00)

תשואת תיק ההשקעות

(3) חשיפה לענפי משק עבור השקעות במכשירים הוניים

ליום 31 בדצמבר 2016

% מסה"כ	סה"כ	בחו"ל	נסחרות במדד מניות היתר		נסחרות במדד ת"א 100	ענף משק
			לא סחיר אלפי ש"ח	לא סחיר אלפי ש"ח		
23.53	12,665	-	-	-	12,665	בנקים
3.51	1,889	-	-	-	1,889	ביטוח
0.64	344	-	-	344	-	ביומד
13.30	7,154	455	-	53	6,647	טכנולוגיה
7.82	4,207	-	-	415	3,792	מסחר ושרותים
10.80	5,812	-	-	715	5,097	נדלן ובינוי
25.25	13,585	-	-	5,189	8,396	תעשייה
6.25	3,360	-	-	-	3,360	השקעה ואחזקות
8.90	4,787	-	-	-	4,787	נפט גז
100.00	53,804	455	-	6,716	46,633	סך הכל

החברה לניהול קרן השתלמות לביוכימאים ומיקרוביולוגים בע"מ

"ק.ס.מ קרן השתלמות לביוכימאים ומיקרוביולוגים"

ד. סיכוני אשראי

(1) חלוקת נכסי חוב על פי מיקומם

ליום 31 בדצמבר 2016			
סה"כ	שאינם סחירים אלפי ש"ח	סחירים	
223,338	8,004	215,334	בארץ
18,997	-	18,997	בחו"ל
<u>242,335</u>	<u>8,004</u>	<u>234,331</u>	סך הכל נכסי חוב

(2) פירוט נכסי חוב בחלוקה לדירוגים

א. נכסי חוב בארץ

ליום 31 בדצמבר 2016	
דירוג מקומי	
אלפי ש"ח	
102,477	נכסי חוב סחירים בארץ
	אגרות חוב ממשלתיות
	אגרות חוב קונצרניות ונכסי חוב אחרים בדירוג:
66,094	AA ומעלה
46,762	BBB עד A
1	נמוך מ-BBB
-	לא מדורג
<u>215,334</u>	סה"כ נכסי חוב סחירים בארץ
	נכסי חוב שאינם סחירים בארץ
	אגרות חוב קונצרניות ופיקדונות בבנקים ובמוסדות פיננסיים בדירוג:
2,429	AA ומעלה
264	BBB עד A
-	נמוך מ-BBB
1,562	לא מדורג
3,749	הלוואות לאחרים
<u>8,004</u>	סה"כ נכסי חוב שאינם סחירים בארץ
<u>223,338</u>	סה"כ נכסי חוב בארץ
-	מזה- נכסי חוב בדירוג פנימי

החברה לניהול קרן השתלמות לביוכימאים ומיקרוביולוגים בע"מ

"ק.ס.מ קרן השתלמות לביוכימאים ומיקרוביולוגים"

(2) פירוט נכסי חוב בחלוקה לדירוגים (המשך)

ב. נכסי חוב בחו"ל

ליום 31 בדצמבר 2016	
דירוג בחו"ל	
אלפי ש"ח	
-	נכסי חוב סחירים בחו"ל
	אגרות חוב ממשלתיות
	אגרות חוב קונצרניות ונכסי חוב אחרים בדירוג:
2,625	A ומעלה
14,445	BBB
1,927	נמוך מ-BBB
<u>18,997</u>	סה"כ נכסי חוב סחירים בחו"ל
-	מזה- נכסי חוב בדירוג פנימי

(3) שיעורי הריבית ששימשו בקביעת השווי ההוגן

השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים נקבע לרוב באמצעות היוון אומדן תזרימי המזומנים הצפויים בגינם. שיעורי הריבית ששימשו להיוון נקבעים על ידי חברה המספקת ציטוטי מחירים ושערי ריבית להיוון הנכסים השונים (חברת מרווח הוגן).

ליום 31 בדצמבר 2016, באחוזים	נכסי חוב שאינם סחירים לפי דירוג:
2.38	AA ומעלה
1.19	A
1.40	BBB

החברה לניהול קרן השתלמות לביוכימאים ומיקרוביולוגים בע"מ

"ק.ס.מ קרן השתלמות לביוכימאים ומיקרוביולוגים"

(4) פירוט החשיפה לענפי משק עבור השקעות בנכסי חוב סחירים ושאינם סחירים

ליום 31 בדצמבר 2016		
%	סכום	
מסה"כ	אלפי ש"ח	
		ענף משק
14.49	35,118	בנקים
4.61	11,165	ביטוח
0.27	659	ביומד
1.94	4,690	טכנולוגיה
9.16	22,194	מסחר ושירותים
14.15	34,298	נדל"ן ובינוי
2.75	6,664	תעשייה
4.88	11,832	השקעה ואחזקות
0.54	1,317	נפט גז
4.92	11,921	אחר
42.29	102,477	אג"ח ממשלתי
100.00	242,335	סך הכל

סיכונים גיאוגרפיים

(4)

ליום 31 בדצמבר 2016										
סה"כ	נגזרים במונחי דלתא	סה"כ חשיפה מאזינת אלפי ש"ח	השקעות אחרות אלפי ש"ח	נדל"ן להשקעה אלפי ש"ח	קרנות נאמנות אלפי ש"ח	תעודות סל אלפי ש"ח	מניות אלפי ש"ח	אגרות חוב קונצרניות אלפי ש"ח	אגרות חוב ממשלתיות אלפי ש"ח	מדינה/אזור גאוגרפי
312,366	-	312,366	34,492	-	-	11,083	48,322	115,992	102,477	ישראל
59,591	-	59,591	-	-	7,320	43,289	344	8,638	-	ארה"ב
7,419	-	7,419	-	-	-	7,419	-	-	-	בריטניה
4,418	-	4,418	-	-	-	4,418	-	-	-	יפן
45,357	-	45,357	-	-	7,334	22,526	5,138	10,359	-	אחר
429,151	-	429,151	34,492	-	14,654	88,735	53,804	134,989	102,477	

החברה לניהול קרן השתלמות לביוכימאים ומיקרוביולוגים בע"מ

"ק.ס.מ קרן השתלמות לביוכימאים ומיקרוביולוגים"

ה. גורמי סיכון נוספים המשפיעים על פעילות הקרן

- במטרה להתמודד עם סיכון תפעולי, כהגדרתו ע"י המפקח על הבנקים- "סיכון להפסד כתוצאה משיטות פגומות לעיבוד נתונים, טעויות אנוש והיעדר תהליכי בידוק ובקרה פנימיים נאותים" (הוראות המפקח על הבנקים- ניהול בנקאי תקין (2) 7/99 בנושא ניהול סיכונים)- יושרו על ידי בנק הפועלים, בנוסף למערכות ולתהליכי הביקורת המופעלים ע"י הקופות ומבקרי הקופות- מערכות אבטחת איכות תוכנה, תהליכי בקרה ייעודיים לפעילות ההשקעות שנתמכים ע"י מערכות מחשב, למניעה של פעילות אסורה ולאיתור חריגות, ועובדים שהוכשרו לתפעולן.
- פירוט תביעות משפטיות מהותיות במידה וקיימות, שהקרן הינה צד להן, נכלל בדוחות הכספיים של החברה.
- פירוט חובות מעבידים במידה וקיימים, נכלל בדוחות הכספיים של הקרן.

מידת ההשפעה של גורם הסיכון על הקרן				
השפעה קטנה	השפעה בינונית	השפעה גדולה	גורם הסיכון	סוג הסיכון
	X		שינויים פוליטיים וכלכליים	סיכונים מאקרו
	X		מצב המשק	
		X	מצב תעסוקה אצל מעביד	
		X	הגברת תחרות בענף	סיכונים ענפיים
	X		שינויי חקיקה	
X			סיכון נזילות	
X			סיכון אשראי	
	X		סיכון שוק	
	X		סיכון ריבית	
		X	רמת שימור תיק	סיכונים ייחודיים לקרן
X			סיכון אבטחת מידע	
	X		סיכון תפעולי וסיכון משפטי	
		X	טעמי הציבור	
	X		תלות במעביד גדול	

החברה לניהול קרן השתלמות לביוכימאים ומיקרוביולוגים בע"מ

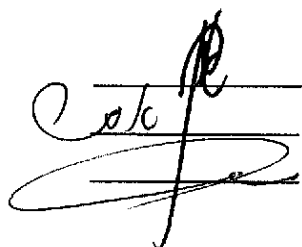
"ק.ס.מ קרן השתלמות לביוכימאים ומיקרוביולוגים"

דוח הדירקטוריון והנהלה בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי

הנהלה, בפיקוח הדירקטוריון, של ק.ס.מ קרן השתלמות לביוכימאים ומיקרוביולוגים (להלן: "הקרן") אחראית לקביעתה וקיומה של בקרה פנימית נאותה על דיווח כספי. מערכת הבקרה הפנימית של הקרן תוכננה כדי לספק מידה סבירה של ביטחון לדירקטוריון ולהנהלה של החברה המנהלת לגבי הכנה והצגה נאותה של דוחות כספיים המפורסמים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל והוראות הממונה על שוק ההון. ללא תלות בטיב רמת התכנון שלהן, לכל מערכות הבקרה הפנימית יש מגבלות מובנות. לפיכך גם אם נקבע כי מערכות אלו הינן אפקטיביות הן יכולות לספק מידה סבירה של בטחון בלבד בהתייחס לעריכה ולהצגה של דוח כספי.

הנהלה בפיקוח הדירקטוריון מקיימת מערכת בקרות מקיפה המיועדת להבטיח כי עסקאות מבוצעות בהתאם להרשאות הנהלה, הנכסים מוגנים, והרישומים החשבונאיים מהימנים. בנוסף, הנהלה בפיקוח הדירקטוריון נוקטת צעדים כדי להבטיח שערוצי המידע והתקשורת אפקטיביים ומנטרים (monitor) ביצוע, לרבות ביצוע נהלי בקרה פנימית.

הנהלת החברה המנהלת בפיקוח הדירקטוריון העריכה את אפקטיביות הבקרה הפנימית של הקרן על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2016, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במודל הבקרה הפנימית של ה- (COSO) Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission. בהתבסס על הערכה זו, הנהלה מאמינה (believes) כי ליום 31 בדצמבר 2016, הבקרה הפנימית של הקרן על דיווח כספי הינה אפקטיבית.

ד"ר אברהם קנובל

אסתר אדמון

ר"ח בשאר קאסם

י"ר דירקטוריון

מנכ"ל

מנהל כספים

תאריך אישור הדוח: 29 במרץ, 2017

החברה לניהול קרן השתלמות לביוכימאים ומיקרוביולוגים בע"מ

"ק.ס.מ קרן השתלמות לביוכימאים ומיקרוביולוגים"

הצהרה (Certification)

אני, אסתר אדמון, מצהירה כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של ק.ס.מ קרן השתלמות לביוכימאים ומיקרוביולוגים (להלן: "הקרן") לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי ואת תוצאות הפעילות של הקרן וכן את השינויים בזכויות העמיתים והתנועה בקרן למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
3. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית על דיווח כספי של הקרן; וכן-
  - (א) קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקרן, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
  - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הממונה על שוק ההון;
  - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הקרן והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
  - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע במהלך התקופה המכוסה בדוח שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן; וכן-
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי הנוגע לקרן:
  - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי הנוגע לקרן; וכן-
  - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

אסתר אדמון, מנכ"ל

29 במרץ, 2017
תאריך

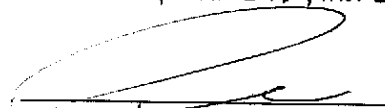
החברה לניהול קרן השתלמות לביוכימאים ומיקרוביולוגים בע"מ

"ק.ס.מ קרן השתלמות לביוכימאים ומיקרוביולוגים"

הצהרה (Certification)

אני, קאסם בשאר, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של ק.ס.מ קרן השתלמות לביוכימאים ומיקרוביולוגים (להלן: "הקרן") לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016 (להלן: "הדוח").
  2. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי ואת תוצאות הפעילות של הקרן וכן את השינויים בזכויות העמיתים והתנועה בקרן למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
  3. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית על דיווח כספי של הקרן; וכן-
    - (ה) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקרן, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
    - (ו) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הממונה על שוק ההון;
    - (ז) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הקרן והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
    - (ח) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע במהלך התקופה המכוסה בדוח שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן; וכן-
  4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי הנוגע לקרן:
    - (ג) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי הנוגע לקרן; וכן-
    - (ד) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

בשאר קאסם, מנהל כספים

29 במרץ, 2017

תאריך

דוח רואה החשבון המבקר לעמיתים

של

ק.ס.ם קרן השתלמות לביוכימאים ומיקרוביולוגים

בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי

ביקרנו את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של ק.ס.ם קרן השתלמות לביוכימאים ומיקרוביולוגים (להלן "הקרן") ליום 31 בדצמבר 2016, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי ה- Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (להלן "COSO"). הדירקטוריון וההנהלה של החברה לניהול קרן השתלמות לביוכימאים ומיקרוביולוגים בע"מ (להלן "החברה המנהלת") אחראים לקיום בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של הקרן ולהערכתם את האפקטיביות של בקרה פנימית על דיווח כספי, הנכללת בדוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי המצורף. אחריותנו היא לחוות דעה על בקרה פנימית על דיווח כספי של הקרן בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ה- Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB) בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצעה במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון אם קויימת, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של הקרן. ביקורתנו כללה השגת הבנה לגבי בקרה פנימית על דיווח כספי, הערכת הסיכון שקיימת חולשה מהותית, וכן בחינה והערכה של אפקטיביות התכנון והתפעול של בקרה פנימית בהתבסס על הסיכון שהוערך. ביקורתנו כללה גם ביצוע נהלים אחרים כאלה שחשבנו כנחוצים בהתאם לנסיבות. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

בקרה פנימית על דיווח כספי של קופת גמל הינה תהליך המיועד לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי המהימנות של דיווח כספי וההכנה של דוחות כספיים למטרות חיצוניות בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל ובהתאם להוראות אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר. בקרה פנימית על דיווח כספי של קופת גמל כוללת את אותם מדיניות ונהלים אשר: (1) מתייחסים לניהול רשומות אשר, בפירוט סביר, משקפות במדויק ובאופן נאות את העסקאות וההעברות של נכסי הקרן (לרבות הוצאתם מרשותה); (2) מספקים מידה סבירה של ביטחון שעסקאות נרשמות כנדרש כדי לאפשר הכנת דוחות כספיים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל ובהתאם להוראות אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר, ושקבלת כספים והוצאת כספים של הקרן נעשים רק בהתאם להרשאות הדירקטוריון וההנהלה של החברה המנהלת; ו- (3) מספקים מידה סבירה של ביטחון לגבי מניעה או גילוי במועד של רכישה, שימוש או העברה (לרבות הוצאה מרשות) בלתי מורשים של נכסי הקרן, שיכולה להיות להם השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

בשל מגבלותיה המובנות, בקרה פנימית על דיווח כספי עשויה שלא למנוע או לגלות הצגה מוטעית. כמו כן, הסקת מסקנות לגבי העתיד על בסיס הערכת אפקטיביות נוכחית כלשהי חשובה לסיכון שבקרות תהפוכנה לבלתי מתאימות בגלל שינויים בנסיבות או שמידת הקיום של המדיניות או הנהלים תשתנה לרעה.

לדעתנו, החברה המנהלת קיימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של הקרן ליום 31 בדצמבר 2016, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, את הדוחות הכספיים של הקרן לימים 31 בדצמבר 2016 ו- 2015 ולכל אחת משלוש השנים שהאחרונה שבהן הסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016 והדוח שלנו, מיום 29 במרס 2017, כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אותם דוחות כספיים.

בכבוד רב,

**נורם - מיליקובסקי ושות'
רואי חשבון**

תל-אביב, 29 במרס 2017

ק.ס.ם קרן השתלמות לביוכימאים ומיקרוביולוגים

דוחות כספיים

ליום 31 בדצמבר 2016

החברה לניהול קרן השתלמות לביוכימאים ומיקרוביולוגים בע"מ

ק.ס.ם קרן השתלמות לביוכימאים ומיקרוביולוגים

דוחות כספיים

ליום 31 בדצמבר 2016

תוכן העניינים

עמוד

21	דוח רואה החשבון המבקר
22	דוח על המצב הכספי
23	דוח הכנסות והוצאות
24	דוח על השינויים בזכויות העמיתים
25-33	ביאורים לדוחות הכספיים

דוח רואה החשבון המבקר לעמיתים

של

ק.ס.ס. קרן השתלמות לבייכומאים ומיקרוביולוגים

ביקרנו את הדוחות על המצב הכספי המצורפים של ק.ס.ס. קרן השתלמות לבייכומאים ומיקרוביולוגים (להלן - הקרן) לימים 31 בדצמבר 2016 ו-2015, את דוחות ההכנסות וההוצאות והדוחות על השינויים בזכויות העמיתים לכל אחת משלוש השנים שהאחרונה שבהן הסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016. דוחות כספיים אלה הינם באחריות הדירקטוריון וההנהלה של הקרן. אחריותנו היא לחוות דיעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התש"ל"ג-1973. על פי תקנים אלה נדרש מאתנו לתכנן את הביקורת ולבצעה במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מדגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שישמשו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי הדירקטוריון וההנהלה של הקרן וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי של הקרן לימים 31 בדצמבר 2016 ו-2015, את תוצאות פעולותיה ואת השינויים בזכויות העמיתים לכל אחת משלוש השנים שהאחרונה שבהן הסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016 בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל ובהתאם להוראות אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ה-PCAOB בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל, את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הקרן ליום 31 בדצמבר 2016, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO והדוח שלנו מיום 29 במרס 2017 כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אפקטיביות הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הקרן.

בכבוד רב,

כורם - מיליקובסקי ושות'
רואי חשבון

תל-אביב, 29 במרס 2017

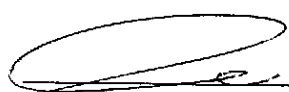
DATA:קוק ס.ס.ס. קרן השתלמותמכתביס16102017ורבעון 14מאזן דצמבר 2016 - דוח רואה החשבון המבקר.doc

ק.ס.ם קרו השתלמות לביוכימאים ומיקרוביולוגים

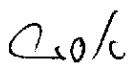
דוח על המצב הכספי

ליום 31 בדצמבר			
2015	2016		
אלפי ש"ח		באור	
13,766	19,101		רכוש שוטף
274	718	3	מזומנים ושווי מזומנים
14,040	19,819		חייבים ויתרות חובה
			סך כל הרכוש השוטף
			השקעות פיננסיות
247,991	234,331	4	נכסי חוב סחירים
12,648	8,004	5	נכסי חוב שאינם סחירים
58,674	53,804	6	מניות
125,653	113,193	7	השקעות אחרות
444,966	409,332		סך כל ההשקעות הפיננסיות
459,006	429,151		סך כל הנכסים
500	229	8	זכאים ויתרות זכות
458,506	428,922		זכויות העמיתים
459,006	429,151		סך כל ההתחייבויות וזכויות העמיתים

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

רו"ח בשאר קאסם
מנהל כספים

גב' אסתר אדמון
מנכ"ל

ד"ר אבי קנובל
יו"ר הדירקטוריון

29 במרץ 2017

תאריך אישור
הדוחות הכספיים

ק.ס.ם קרן השתלמות לביוכימאים ומיקרוביולוגים
דוח על הכנסות והוצאות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

2014	2015	2016	באור	
	אלפי ש"ח			
				הכנסות (הפסדים)
310	90	(40)		ממזומנים ושווי מזומנים
				מהשקעות
10,823	3,066	5,320		מנכסי חוב סחירים
(502)	505	(40)		מנכסי חוב שאינם סחירים
5,576	3,491	(557)		ממניות
10,454	* (1,119)	8,069		מהשקעות אחרות
26,351	* 5,943	12,792		סך כל ההכנסות מהשקעות
-	1	8		הכנסות אחרות, נטו
26,661	* 6,034	12,760		סך כל ההכנסות
				הוצאות
1,762	1,764	1,610	9	דמי ניהול
488	* 565	304	10	הוצאות ישירות
1,046	917	791	11	ביטוח חיים
388	290	81	14	מיסים
3,684	* 3,536	2,786		סך כל ההוצאות
22,977	2,498	9,974		עודף הכנסות על הוצאות לשנה

* מוין מחדש.

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

ק.ס.ם קרן השתלמות לביוכימאים ומיקרוביולוגים

דוח על השינויים בזכויות העמיתים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

2014	2015	2016	
אלפי ש"ח			
490,133	479,378	458,506	זכויות עמיתים ליום 1 בינואר של השנה
32,874	29,540	28,182	תקבולים מדמי גמולים
(21,687)	(16,060)	(21,400)	תשלומים לעמיתים
397	415	676	העברות צבירה לקופה העברות מקרנות השתלמות
-			העברות צבירה מהקופה העברות לקרנות פנסיה חדשות העברות לקרנות השתלמות
(45,316)	(37,265)	(47,016)	
(44,919)	(36,850)	(46,340)	העברות צבירה, נטו
22,977	2,498	9,974	עודף הכנסות על הוצאות לשנה מועבר מדוח הכנסות והוצאות
479,378	458,506	428,922	זכויות העמיתים ליום 31 בדצמבר של השנה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

ק.ס.ם קרן השתלמות לביוכימאים ומיקרוביולוגים
באורים לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2016

באור 1 – כללי

א. ק.ס.ם – קרן השתלמות לביוכימאים ומיקרוביולוגים היא קופת גמל ענפית כהגדרתה בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה – 2005, וכפופה לחוק זה

ב. הגדרות

בדוחות כספיים אלה –

הקרן/הקופה	- ק.ס.ם קרן השתלמות לביוכימאים ומיקרוביולוגים.
החברה המנהלת/החברה	- החברה לניהול קרן השתלמות לביוכימאים ומיקרוביולוגים בע"מ.
הבנק	- בנק הפועלים בע"מ.
מנהל השקעות	- פסגות ניירות ערך בע"מ.
חוק קופות הגמל	- חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) התשס"ה – 2005.
תקנות מס הכנסה	- תקנות מס הכנסה(כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד – 1964.
רשות שוק ההון	- רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון.
הממונה	- הממונה על אגף שוק ההון ביטוח וחסכון במשרד האוצר.
צדדים קשורים	- כמשמעותם בגילויי דעת של לשכת רואי חשבון בישראל, בתקנות מס הכנסה ובתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012.
בעלי עניין	- כהגדרתם בתקנות ניירות ערך(דוחות כספיים שנתיים), התש"ע, 2010.
מדד	- מדד המחירים לצרכן כפי שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

ק.ס.ם קרן השתלמות לביוכימאים ומיקרוביולוגים
באורים לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2016

באור 2 – מדיניות חשבונאית

א. עיקרי המדיניות החשבונאית:

1. הדוחות הכספיים ערוכים לפי כללי החשבונאות והדיווח, אשר נקבעו בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון.
2. הדיווח הכספי בדוחות אלו הוא באלפי שקלים חדשים נומינליים.
3. שיטת הדיווח בדוחות הכספיים ככלל היא לפי בסיס מצטבר, למעט האמור בסעיף 4 להלן.
4. תקבולים והעברות לקרן ותשלומים והעברות מהקרן נכללים במסגרת החשבונות של זכויות העמיתים עם גבייתם או עם פירעונם בהתאמה, לפיכך לא יירשם במסגרת המאזן או הדוח על השינויים בזכויות העמיתים חוב שנצבר בגין סעיף זה וטרם שולם.
5. הקרן כוללת את ההכנסות והוצאות במועד היווצרותן, דהיינו על בסיס צבירה, למעט הכנסות מריבית פיגורים הנרשמות על בסיס מזומן.

ב. הערכת נכסים והתחייבויות :

א. אומדנים והנחות

בעת הכנת הדוחות הכספיים, נדרשת הנהלת הקרן להסתייע באומדנים, הערכות והנחות המשפיעים על יישום המדיניות החשבונאית ועל הסכומים המדווחים של נכסים, התחייבויות, הכנסות והוצאות. האומדנים וההנחות בבסיסם נסקרים באופן שוטף. השינויים באומדנים החשבונאיים נזקפים בתקופה בה נעשה השינוי באומדן. אף שאומדנים או הערכות נעשים לפי מיטב שיקול הדעת של הנהלה, השפעתם הסופית של עסקאות או עניינים כאמור עשויה להיות שונה מהאומדנים או מההערכות שנעשו לגביהם.

להלן ההנחות העיקריות שנעשו בדוחות הכספיים בקשר לאי הודאות לתאריך הדיווח ואומדנים שחושבו על ידי הקרן ואשר שינוי מהותי באומדנים ובהנחות עשויים לשנות את ערכם של נכסים והתחייבויות בדוחות הכספיים בשנת הדיווח הבאה:

1. קביעת שווי הוגן של נכסי חוב בלתי סחירים

השווי ההוגן של אגרות חוב בלתי סחירות הלוואות ופיקדונות, נמדדים בשווי הוגן דרך דוח הכנסות והוצאות. השווי ההוגן מחושב לפי מודל המבוסס על היוון תזרימי מזומנים ועל ציטוטי מחירים.

2. **מניות לא סחירות ונגזרים פיננסיים לא סחירים**- השווי ההוגן מוערך באמצעות מודלים שונים ושיטות הערכה מקובלות. שיטות הערכה שונות דורשת מהנהלה להניח הנחות מסוימות לגבי נתוני המודל כגון תזרימי מזומנים חזויים, שיעורי היוון, סיכון אשראי, תנודתיות וכדומה.

ק.ס.ם קרן השתלמות לביוכימאים ומיקרוביולוגים

באורים לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2016

באור 2 - מדיניות חשבונאית (המשך)

ב. הערכת נכסים והתחייבויות (המשך) :

ג. מזומנים ושווי מזומנים

כשווי מזומנים נחשבות השקעות שנזילותן גבוהה הכוללות, בין היתר, פקדונות לזמן קצר שהופקדו בבנקים והתקופה עד למועד מימושם בעת ההשקעה בהם לא עלתה על שלושה חודשים ואשר אינם מוגבלים בשעבוד.

ד. השקעות פיננסיות

1. השקעות סחירות - נמדדות בשווי הוגן. השווי ההוגן של השקעות הנסחרות באופן פעיל בשווקים פיננסיים מוסדרים נקבע על ידי מחירי השוק בתאריך הדיווח.

2. מניות ונגזרים לא סחירים - נמדדים בשווי הוגן. השווי ההוגן נקבע, באמצעות שימוש בשיטות הערכה מקובלות. שיטות אלו כוללות התבססות על עסקאות שבוצעו לאחרונה בתנאי שוק, התייחסות לשווי הנוכחי של מכשיר אחר דומה במהותו, היותו תזרימי מזומנים או שיטות הערכה אחרות.

3. קרנות השקעה בלתי סחירות - בהתאם לדוחות הכספיים של הקרן או של מוסד פיננסי מוכר, שיתקבלו אחת לשנה לפחות.

4. נכסי חוב שאינם סחירים

אגרות חוב בלתי סחירות הלוואות ופיקדונות, נמדדים בשווי הוגן. השווי ההוגן של נכסים אלו נקבע בהתבסס על ציטוט מחירים וכן באמצעות היוון אומדן תזרימי המזומנים הצפויים בגינם. שערי היוון מתבססים בעיקרם על התשואות של אגרות חוב ממשלתיות והמרווחים של אגרות חוב קונצרני כפי שנמדדו בבורסה לניירות ערך בתל אביב. ציטוטי המחירים ושיעורי הריבית ששימשו להיוון נקבעים על ידי חברה שזכתה במכרז, שפורסם על ידי משרד האוצר, להקמה ולתפעול של מאגר ציטוטי מחירים ושיערי ריבית לגופים מוסדיים.

5. ירידת ערך השקעות פיננסיות

כאשר קיימת ראייה אובייקטיבית שקיים הפסד מירידת ערך בגין השקעות פיננסיות הנהלת הקרן מכירה בהפסד מירידת ערך בגובה הפער בין ערכם בספרים של הנכסים לסכום בר-ההשבה שלהם. הפסד שהוכר כאמור יבוטל רק אם חלו שינויים באומדנים ששימשו בקביעת סכום בר-ההשבה של הנכסים מהמועד בו הוכר ההפסד האחרון מירידת ערך.

א. שיעורי השינוי במדד המחירים לצרכן ושיעור החליפין של דולר ארה"ב:

שיעור השינוי בשנת			ליום 31 בדצמבר		
2014	2015	2016	2014	2015	2016
אחוזים			נקודות/ש"ח		
(0.10)	(0.90)	(0.30)	102.10	101.18	100.88
המדד הידוע בחודש דצמבר (בנקודות) *					
12.04	0.33	(1.46)	3.889	3.902	3.845
שער החליפין של הדולר של ארה"ב (בש"ח)					

* המדד לפי בסיס ממוצע 2012 = 100

ק.ס.ם קרן השתלמות לביוכימאים ומיקרוביולוגים
באורים לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2016

באור 3 – חייבים ויתרות חובה

ליום 31 בדצמבר	
2015	2016
אלפי ש"ח	
274	671
-	47
<u>274</u>	<u>718</u>

ריבית ודיבידנד לקבל
 החברה לניהול קרן השתלמות לביוכימאים ומיקרוביולוגים בע"מ- צד קשור
 סך הכל חייבים ויתרות חובה

באור 4 – נכסי חוב סחירים

ליום 31 בדצמבר	
2015	2016
אלפי ש"ח	
128,124	102,477
119,867	131,854
<u>247,991</u>	<u>234,331</u>

אגרות חוב ממשלתיות
 אגרות חוב קונצרניות:
 שאינן ניתנות להמרה
 סך הכל נכסי חוב סחירים

באור 5 – נכסי חוב שאינם סחירים

ליום 31 בדצמבר	
2015	2016
אלפי ש"ח	
5,740	3,134
3,024	1,121
3,884	3,749
<u>12,648</u>	<u>8,004</u>

אגרות חוב קונצרניות:
 שאינן ניתנות להמרה
 פקדונות בבנקים
 הלוואות לאחרים
 סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

באור 6 – מניות

ליום 31 בדצמבר	
2015	2016
אלפי ש"ח	
58,674	53,804

מניות סחירות

ק.ס.ם קרן השתלמות לביוכימאים ומיקרוביולוגים
באורים לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2016

באור 7 – השקעות אחרות

א. הרכב:

ליום 31 בדצמבר	
2015	2016
אלפי ש"ח	
103,078	88,735
15,669	14,654
-	-
<u>118,747</u>	<u>103,389</u>
6,906	9,048
-	756
-	-
<u>6,906</u>	<u>9,804</u>
<u><u>125,653</u></u>	<u><u>113,193</u></u>

השקעות אחרות סחירות
 תעודות סל
 קרנות נאמנות
 מוצרים מובנים

השקעות אחרות שאינן סחירות
 קרנות השקעה וקרנות הון סיכון
 מכשירים נגזרים
 מוצרים מובנים

סך הכל השקעות אחרות

ב. מכשירים נגזרים
 להלן סכום החשיפה נטו לנכס הבסיס, המוצג במונחי דלתא של העסקאות הפיננסיות שנעשו לתאריך הדוח הכספי:

ליום 31 בדצמבר	
2015	2016
אלפי ש"ח	
(80,721)	(38,679)

מטבע זר

באור 8 – זכאים ויתרות זכות

ליום 31 בדצמבר	
2015	2016
אלפי ש"ח	
7	-
389	159
32	-
72	70
<u>500</u>	<u>229</u>

מוסדות
 התחייבויות בגין נגזרים
 החברה לניהול קרן השתלמות לביוכימאים ומיקרוביולוגים בע"מ- צד קשור
 אחרים
 סך הכל זכאים ויתרות זכאים

ק.ס.ם קרן השתלמות לביוכימאים ומיקרוביולוגים
באורים לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2016

באור 9 – דמי ניהול

א. ההרכב:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2014	2015	2016
אלפי ש"ח		
1,762	1,764	1,610

דמי ניהול לחברה המנהלת

ב. שיעור דמי ניהול מעמיתים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2014	2015	2016
%		
2.0	2.0	2.0
0.36	0.37	0.38

דמי ניהול מסך הנכסים
 שיעור דמי ניהול שהחברה המנהלת רשאית לגבות על פי הוראות הדין
 שיעור דמי הניהול הממוצע שגבתה החברה המנהלת בפועל

באור 10 – הוצאות ישירות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2014	2015	2016
אלפי ש"ח		
110	174	123
158	170	188
184	253	221
36	* (32)	(231)
-	* -	3
488	565	304

עמלות קניה ומכירה של ניירות ערך
 עמלות ניהול חיצוני:
 בגין השקעה בקרנות השקעה
 בגין השקעה בנכסים מחוץ לישראל
 בגין השקעה בנכסים בישראל באמצעות תעודות סל
 עמלות אחרות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2014	2015	2016
שיעור מתוך סך נכסים לתום שנה קודמת		
0.02	0.04	0.03
0.03	0.04	0.04
0.04	0.05	0.05
0.01	(0.01)	(0.05)
-	-	-
0.10	0.12	0.07

עמלות קניה ומכירה של ניירות ערך
 עמלות ניהול חיצוני:
 בגין השקעה בקרנות השקעה
 בגין השקעה בנכסים מחוץ לישראל
 בגין השקעה בנכסים בישראל באמצעות תעודות סל
 עמלות אחרות

* מוין מחדש.

באור 11 – ביטוח חיים

לעמיתים שהצטרפו לקרן לפני גיל הפרישה קיימת האפשרות לרכוש ביטוח חיים ריסק עם כיסוי למוות מכל סיבה ונכות מוחלטת ותמידית הנגרמת כתוצאה מתאונה או מחלה, בסכום מרבי של כ- 114 אלפי ש"ח. נכון ל- 31.12.2016 פרמיית הביטוח השנתית הינה 358 ש"ח למבוטח (הסכומים מתעדכנים מידי חודש לפי שיעור עליית המדד כשהמדד הבסיסי הינו המדד שמפורסם בחודש דצמבר 2013).

ק.ס.ם קרן השתלמות לביוכימאים ומיקרוביולוגים
באורים לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2016

באור 12 – תשואת הקרן

תשואה שנתית נומינלית ברוטו

תשואה ממוצעת נומינלית ברוטו ל-5 שנים	2012	2013	2014	2015	2016
	באחוזים				
	4.97	7.53	8.16	5.40	0.99
					2.95

ק.ס.ם קרן השתלמות

באור 13 – יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

א. יתרות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

ליום 31 בדצמבר	
2015	2016
אלפי ש"ח	
32	-
-	47
33,701	88,735

זכאים-חברה מנהלת
חייבים-חברה מנהלת

פסגות ניירות ערך בע"מ – צד קשור:
תעודות סל

ב. עסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2014	2015	2016
אלפי ש"ח		
1,762	1,764	1,610

דמי ניהול לחברה המנהלת

ק.ס.ם קרן השתלמות לביוכימאים ומיקרוביולוגים
באורים לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2016

באור 14 – מסים

ליום 31 בדצמבר		
2014	2015	2016
אלפי ש"ח		
388	290	81
-	-	
<u>388</u>	<u>290</u>	<u>81</u>

מס שנוכה במקור מנכסים בחו"ל
מסים אחרים

באור 15 – התחייבויות תלויות והתקשרויות

לתאריך המאזן קיימות התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות בגין:

1. חוק הגנת השכר התשי"ח 1958 מטיל התחייבות על הקרן בנסיבות שפורטו בחוק בגין חובות של מעבידים לעובדיהם שלא סולקו במועדם על ידי העברת כספים לקרן.
לתאריך הדוח אומדן חובות המעבידים, בתוספת ריבית החשב הכללי מסתכם לכ-39 אלפי ש"ח (ליום 31.12.2015 לכ-12 אלפי ש"ח).
החברה פועלת כנדרש בחוק לענין גבית חובות בפיגור בין השאר באמצעות יועציה המשפטיים.
בשלב זה, לאור היקף החובות הנמוך יחסית הסתפקה החברה המנהלת במעקב אחר החובות ובפנייה למעסיקים המפגרים בתשלום.
2. הקרן התקשרה להשקעות בסך של 2,378 אלפי דולר בקרנות השקעה. ליום הדוח יתרת ההתחייבות שנותרה הינה כ-365 אלפי דולר.
3. החברה חתמה הסכם בחודש אפריל 2008 על קבלת שירותי ניהול השקעות של נכסי הקרן מפסגות ניירות ערך בע"מ שמקבוצת פסגות. בהתאם להסכם שנחתם, החברה משלמת דמי ניהול בגין שירותי ניהול ההשקעות בשיעור של 0.07% שנתי, מיתרת הנכסים המנוהלים בקרן.
בהתאם לסיכום חדש שנערך בין החברה המנהלת לבין מנהל ההשקעות ("פסגות"), מחודש יולי 2010, שיעור דמי הניהול השנתי הופחת מ-0.07% ל-0.035%.
4. החברה חתמה בחודש אפריל 2008 הסכם מול בנק הפועלים בע"מ על הענקת שירותי תפעול וניהול חשבונות לעמיתי הקרן (ק.ס.ם – קרן השתלמות) שבניהול החברה. בגין שירותי תפעול וניהול חשבונות כאמור בהסכם, תשלם החברה לבנק הפועלים בע"מ דמי תפעול בשיעור שנתי של 0.1% מסך הנכסים המנוהלים בקרן. הגבייה מבוצעת מידי חודש בחודשו.
בשנת 2013 הופחת שיעורי דמי התפעול המשולם לבנק ל-0.09% ב-1 בינואר, ול-0.085% ב-1 באוגוסט. החל מיום 1 בינואר 2014 שיעור דמי התפעול המשולם על ידי הקרן הינו 0.07%.
באמצע 2016 הודיע בנק הפועלים על כוונתו לצאת מתפעול קופות גמל ועל ניהולו משא ומתן עם קבוצת מלם לצורך העברת תפעול קופות הגמל למלם. נכון למועד עריכת הדוחות הכספיים לא ידוע להנהלת החברה על התקדמות ממשית במשא ומתן יחד עם זאת הערכת ההנהלה כי הנושא עלול לקחת עוד זמן עד שיבשילו התנאים להעברת הפעילות כאמור. הנהלת החברה תמשיך לעקוב ולדווח במידת הצורך לדירקטוריון ולגורמים האחראים מטעם החברה.